

Naslov projekta:

OZAVEŠČANJE MLADIH V MOL O PODNEBNIH SPREMEMBAH IN REŠITVAH

splošni podatki o prejemniku:

- Focus društvo za sonaraven razvoj,
- Maurerjeva 7, 1000 Ljubljana
- Kontaktna oseba: Živa Gobbo,
- 01 515 40 80,
- info@focus.si, ziva@focus.si,
- <http://focus.si/>

številka pogodbe o sofinanciranju: 354-1115/2009-49

VSEBINSKO POROČILO

Izvleček:

izvleček (pol strani - največ 2000 znakov) in prevod izvlečka v angleškem jeziku
Cilj projekta »**Ozaveščanje mladih v MOL o podnebnih spremembah in rešitvah**«, ki smo ga izvajali v letu 2010 je bil ozavestiti čim večje število mladih v MOL, ki so potencialno tudi multiplikatorji, o podnebnih spremembah in njihovem vplivu na naš način življenja ter o posameznikovem vplivu na podnebne spremembe in okolje tako na globalni kot tudi na lokalni ravni. Po tem ključu smo izbrali tudi ciljne skupine, dijake in učence višjih razredov osnovnih šol, saj menimo, da so to ljudje, ki ustvarjajo in prispevajo k ustvarjanju trendov. Z različnimi aktivnostmi smo skušali prikazati odgovorno ravnanje do okolja kot ravnanje, ki je trendovsko. Skušali smo spodbujati širjenje informacij na medvrstniški ravni. Učitelji so nas že večkrat kontaktirali in poizvedovali o možnosti izvajanja delavnic za učence in dijake v šolskem letu 2010/11. S to ciljno skupino smo želeli sprožiti mrežni pretok informacij o podnebnih spremembah in možnem ukrepanju na ravni posameznika in skupin. Skušali smo tudi spodbujati prostovoljce k aktivnemu udeleževanju na področju okoljevarstva. Skupino smo opremili z veščinami in tehnikami ter vsebino o podnebnih spremembah in vplivu posameznika tako na lokalni, kot tudi na globalni ravni. Pridobljeno znanje so uporabljali ob različnih priložnostih, z različnimi ciljnimi skupinami. Nekateri aktivnejši posamezniki nadaljujejo aktivnosti in izvajanje delavnic tudi samostojno, kar kaže na to, da so aktivnosti zaživele in dobile trajnostno komponento. Aktivnosti prostovoljcev so najpogosteje povezane z delom z mladimi, tako da je tudi na tej ravni posredna ciljna skupina mladih dosežena.

Abstract

The goal of the project »**Awareness raising for youth in MOL on climate change and climate solutions**«, which was implemented in 2010 was to raise awareness of youth in MOL, who are potentially also multipliers, on climate change and its impact on our lifestyles and on individual's impact on climate change and the environment on the global and local level. This was the premise we based upon to choose the target groups, high school students and pupils from last years of primary schools. These are the people who do make and contribute to development of trends. With different approaches and techniques we tried to picture environmentally friendly behaviour as trendy. We tried to influence the spread of information on intra-generational level. Teachers contacted us various times and were asking us on possibilities to implement our workshops throughout the school year 2010/11. With this target group we wanted to launch the flow of information through networks of people on the topic of climate change and possible solutions on individual and group level. We also tried to encourage volunteers to actively participate in the field of environmentalism. We prepared the groups and transferred them the tools and techniques and strengthened content

knowledge on climate change and the influence of individuals on the local and wider level. The knowledge they gained was used on different occasions, with different target groups. Some participants, more active ones, carry on with environmental activities also independently, which shows the activities gained their own life cycle and became sustainable. The activities of the volunteers are mainly connected to work with the youth, which means the youth target group was reached also indirectly.

predmetne oznake (ključne besede):

podnebne spremembe, odgovorna potrošnja, javni potniški promet, trajnostni življenjski stil, participativne metode, metode globalnega učenja, okoljevarstvo, vpliv posameznika

sodelavci oziroma partnerji, ki so sodelovali pri izvajanju projekta/aktivnosti

Zaradi izkušenj pri delu s šolami, ki jih ima Focus, smo večino dejavnosti izvedli sami. Za delo s prostovoljci nismo imeli zadostnih izkušenj, zato smo pri tem delu dejavnosti sodelovali z Zavodom Voluntariat. Zavod Voluntariat je prevzel organizacijsko vlogo pri rekrutaciji prostovoljcev, komunikacijo z njimi, organizacijo in izvedbo poletnih prostovoljskih taborov ter vključitev okoljskih vsebin v sodelovanju z udeleženci izobraževanj in Focus društvom.

kazalo (navedba vsebine)

Namen	4
Splošen opis vsebine projekta	4
Ciljne skupine	4
Dejavnosti projekta	4
Izvedene aktivnosti in doseženi rezultati:	5
1. Priprava materialov	5
2. Delo s prostovoljci	5
2.1. delavnice za prostovoljce	5
2.2. delavnice na prostovoljskih taborih	6
3. Delo z osnovnimi šolami	7
3.1. delavnica za učitelje:	7
3.2. delavnice za učence OŠ	7
4. Delo s srednjimi šolami	7
4.1. delavnica za učitelje:	7
4.2. delavnica za dijake	7
5. Delo z mediji	8
Učinki	8
Instrumenti za spremljanje izvajanja	9
Trajnostnost projekta	9
Spremembe in odstopanja od načrtov	9

Namen

Namen projekta je bil usposobiti različne skupine multiplikatorjev v Mestni občini Ljubljana za ozaveščanje mladih o podnebnih spremembah in rešitvah problema ter skozi delavnice za mlade narediti prenos znanj in spretnosti v prakso.

Namen smo dosegli preko aktivnosti, ki so opisane spodaj.

Splošen opis vsebine projekta

Projekt je bil zastavljen tako, da se bodo lahko tudi po končanem projektne obdobju informacije o okoljskih problemih širile med mladimi, saj so bili opolnomočeni na tem področju. Preko delavnic in razprav ter praktičnih izvedb dogodkov so učitelji, mladi multiplikatorji ter ostali vključeni v projekt pridobili veščine in znanja, ki so potrebna za informiranje in spremembo vedenja v povezavi s podnebnimi spremembami. Seznanjeni so bili z naborom možnosti, ki jih ima vsak posameznik in skupina za blaženje podnebnih sprememb.

Ciljne skupine

Projekt je imel tri ključne ciljne skupine. Te ciljne skupine so bile izbrane zato, da smo lahko naslovili skoraj vse starostne skupine mladih in tako pokrili čim širši krog.

Prva ciljna skupina so bili mladi prostovoljci iz Ljubljane – Mladi prostovoljci imajo veliko energije in želja po delu, ki je povezano z okoljskimi problemi. V okoljskih nevladnih organizacijah jih pogosto nismo znali vključiti v lastno delo. Poleg tega jih je že nekaj izrazilo željo po izobraževanju in delovanju na tem področju. Želeli smo omogočiti tudi samostojno delovanje na praktični ravni in na ravni medvrstniške komunikacije in oblikovanja trendov. V ta namen smo jim ponudili in izvedli izobraževanja v obliki delavnic, kjer smo jim predstavili tako vsebinski del kot tudi praktične možnosti izvajanja aktivnosti na področju okoljevarstva.

Druga ciljna skupina so bili osnovnošolski učitelji iz Ljubljane – Kljub temu, da je tema podnebnih sprememb pogosto že vključena v različne predmete, se pogosto ne navezuje na posameznike in možnosti ukrepanja posameznikov, predvsem mladih, ter mladostniških skupin. Zato smo želeli spodbuditi učitelje, da se o teh temah na drugačen, mladim prilagojen način, pogovarjajo in jim teme naredijo bolj dostopne in obvladljive. Tako imajo lahko učenci občutek opolnomočenja ter možnost vpliva na okolje. Mladi imajo na ta način možnost prenosa dobrih praks in informacij tudi v lastne domove in med svoje vrstnike.

Tretja ciljna skupina so bili srednješolski učitelji – Tako kot v osnovnih šolah, so okoljske teme tudi v srednjih šolah posredovane znotraj šolskih kurikulumov, vendar primanjkuje element opolnomočenja mladostnikov in spodbujanje k aktivnemu sooblikovanju okolja. Srednješolci so tudi konzumenti popularne kulture, katero lahko sooblikujejo v smeri bolj okoljsko prijaznih trendov.

Mladi so bili sicer ciljna skupina tega projekta, vendar na sekundarni ravni. Projekt je mlade dosegel skozi delavnice, kjer so prej omenjene ciljne skupine dobile priložnost prenosa znanj v prakso.

Dejavnosti projekta

Dejavnosti projekta so bile usmerjene v informiranje o problemu podnebnih sprememb ter možnostih, ki jih ima vsak posameznik za blaženje le-teh. Aktivnosti smo prilagodili vsaki ciljni skupini v projektu. Z različnimi kombiniranimi pristopi k mladim v Mestni Občini Ljubljana smo skušali vplivati na trende med mladimi, predvsem s spodbujanjem medvrstniške komunikacije in mreženja.

Izvedene aktivnosti in doseženi rezultati:

1. Priprava materialov

- Pripravili smo predstavitev o podnebnih spremembah za multiplikatorje, ki je služila tudi predstavitvam za dijake in učence ob različnem spremljajočem nagovoru in ob različnem načinu razlage.
 - Pripravili smo še dve dodatni predstavitvi, eno na temo javnega potniškega prometa in eno na temo podnebne pravičnosti. Druga je služila le kot podpora ustnim predstavitvam in ponazoritvam s filmčki, ter kot podatkovna podpora.
- Priloge: 3 ppt predstavitev, program in vabilo za delavnice

2. Delo s prostovoljci

2.1. delavnice za prostovoljce

- Prvo delavnico za prostovoljce smo izvedli v soboto, 6. marca 2010, med 9. in 16. uro, v Okoljskem centru v Ljubljani, s 14 udeleženi prostovoljci. Izvajalke: Živa Gobbo, Saša Starec, Lidija Živčič (dokument: lista prisotnosti, program delavnice, fotografije)
Pripravili smo predstavitev problematike podnebnih sprememb ter izvedli različne aktivnosti za refleksijo in samorefleksijo prostovoljcev. Aktivnosti so bil izvedene interaktivno. Preko delavnice smo hkrati prikazovali tehnike dela za delo z različnimi ciljnim skupinami, predvsem usmerjeno k srednje in osnovnošolcem, vendar tudi starejšim prostovoljcem na mednarodnem nivoju, ki se udeležujejo mednarodnih prostovoljnih taborov.
- Drugo delavnico smo izvedli v nedeljo, 7. marca 2010, med 9. in 17. uro, v Okoljskem centru v Ljubljani, z 12 udeleženi prostovoljci. Izvajalki: Živa Gobbo, Saša Starec (dokument: lista prisotnosti, program delavnice, fotografije)
Ta dan je bil posvečen predvsem različnim tehnikam dela z različnimi ciljnim skupinami. Predstavili smo igre in delavnice, ki se lahko izvajajo z različnimi ciljnim skupinami.
- 28. marec 2010, med 9. in 17., v Okoljskem centru, z 8 udeleženi prostovoljci (dokument: projektno poročilo). Ta dan smo poleg izobraževalnih aktivnosti s prostovoljci načrtovali prihodnje aktivnosti in način njihove udeležbe pri ozaveščanju o okoljskih problemih. Izvajalki: Živa Gobbo, Saša Starec
- 24. oktober 2010, med 9. in 11. uro, smo izvedli delavnico za prostovoljce v prostorih Sloge (platforma nevladnih organizacij za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč) v Metelkova mestu, kjer je potekalo izobraževanje o uporabi gledaliških tehnik pri ozaveščanju – gledališče zatiranih z globalno dimenzijo. Izvedena delavnica je bila analiza poti predmeta ter pogovor o našem vplivu na okolje preko potrošniških vzorcev, poudarek je bil na odgovorni potrošnji. Izvajalka je bila Živa Gobbo. Udeleženi je bilo 20 ljudi, ki so hkrati tudi multiplikatorji. Priloga: program.

Prva delavnica je bila spoznavanju prostovoljcev okoljsko problematiko ter osnovnimi koncepti, s katerimi se bodo srečevali kot okoljski glasniki (podnebne spremembe in drugi okoljski problemi, koncept trajnosti in trajnostnega razvoja itd.).

Na drugi delavnici so prostovoljci spoznavali orodja in igre, ki jih bodo uporabljali za prenos znanja in osveščanje ljudi o pomenu okolju prijaznega načina življenja.

O naslednji delavnici smo se dogovarjali s prostovoljci osebno, tako da nismo pripravili določenega programa in vabila, saj smo jih vabili na podlagi osebne korespondence. Delo s prostovoljci namreč zahteva specifične načine komunikacije.

Ponovno smo se s prostovoljci dobili na tretji delavnici 28. marca, na kateri smo debatirali o programu naših aktivnosti; iskali smo optimalna orodja za spodbujanje mladih k razmisleku o okoljskih problemih, zasnovali smo program delavnic ter razmišljali o programu ob svetovnem

dnevu Zemlje. Pri tem smo prišli do sklepa, da bi bilo koristno zasnovati in izdati priročnik za okoljske glasnike, kar sprva ni bilo v našem načrtu, se je pa pokazalo za nujno potrebno.

Za javno predstavitev aktivnosti okoljskih glasnikov in samega projekta ter promocijo aktivnosti, smo si izbrali dan Zemlje 22.4.2010. Na ta dan je Slovenska filantropija načrtovala izvedbo tradicionalnega festivala prostovoljstva in zdelo se nam je smotrno, da aktivnost povežemo z festivalskim dogajanjem, ki vsako leto pritegne številne mlade, ki so naša primarna ciljna skupina. Projekt smo na ta dan realizirali le polovično, saj je organizator festivala odpovedal ter ga prestavil v mesec maj.

Vseeno pa smo na ta dan, 22.4.2010, izvedli načrtovano delavnico v Okoljskem centru v Ljubljani, za srednješolce Biotehniškega izobraževalnega centra, ki se šolajo za naravovarstvene tehnike.

Javna akcija je bila naknadno izvedena 12. maja 2010 na Pogačarjevem trgu. Akcijo lahko označimo za uspešno, saj so se udeleženci festivala pozitivno odzvali na našo aktivnost povezovanja življenjskega stila z vplivom na okolje.

- 12. maj 2010 smo skupaj s prostovoljci izvajali delavnice in okoljske igre na Pogačarjevem trgu, ob priložnosti Dneva Prostovoljstva. (priloge: igra potrošnja in memory)
- izdaja priročnika za okoljske glasnike ni bila načrtovana, vendar se je tekom izvedbe delavnic pokazala potreba po njegovi izdaji. S tem smo ozaveščanju in usposabljanju multiplikatorjev dodali trajnejšo vrednost. Zaradi tega smo morali narediti prerazporeditev sredstev po postavkah. (priloga priročnik za Okoljske glasnike in druge multiplikatorje)

2.2. delavnice na prostovoljskih taborih

- Prostovoljski tabor na Solinah, zadnji teden julija 2010, izvajalki delavnic za prostovoljce sta bili Kristina Gorišek, Medea Meden in Urša Bedič (udeleženci zgoraj omenjenih delavnic). Priloga: poročilo

- Prostovoljski tabor v Brežicah, 15. 7. - 24. 7. 2010, izvajalki sta bili Katarina Mrvar in Vita Žender (udeleženci zgoraj omenjenih delavnic). Katarina in Vita sta izvedli delavnice iz priročnika za Okoljske glasnike za osebe kmetije in udeležence tabora. Po izvedenih delavnicah sta opravili neformalno evalvacijo, na kateri se je izkazalo, da so bile delavnice zanimive in smiselne.

- Prostovoljski tabor na ekološki kmetiji Žgavec, na Vojskem nad Idrijo, 1. 7. – 14. 7. 2010. izvajalki delavnic Katarina Mrvar in Petra Jamnik (udeleženci zgoraj omenjenih delavnic). Delavnic so se udeležili 4 posamezniki, ki so tudi sicer aktivni na področju okoljevarstva.

Aktivnosti so se jim zdele zabavne in zanimive, vendar so večino informacij imeli že prej.

- Delavnici v Ljubljani, v okviru festivala migrantskega filma »na poti«, ki je potekal od 10. 6. 2010- 21. 6. 2010, izvajalka Medea Meden (udeleženka zgoraj omenjenih delavnic); (povezava na program festivala: <http://filmskifestivalnapoti.weebly.com/>). Izvedeni sta bili dve delavnici: V Metelkova mestu, kjer je bilo udeleženih 7 posameznikov in v Tivoliju, kjer je bilo udeleženih 11 posameznikov. Priloga: poročilo

- V okviru filmskega festivala migrantskega filma »Na Poti« smo kot gostje sodelovali na okrogli mizi na temo okoljskih migracij in beguncev (gostja Živa Gobbo, Focus društvo za sonaraven razvoj)

- Zadnji prostovoljski tabor, na katerem sta sodelovali 2 okoljski glasniki, se je odvijal na ekološki kmetiji Lešnik, nad Slovenj Gradcem in je potekal med 15. in 17. oktobrom 2010. Petra Jamnik in Katarina Mrvar sta izvedli nekaj iger v večernem času, ogledali so si 3 filmčke iz projekta »Zgodba o stvareh« (The story of stuff), čemur je sledila razprava. Ogledali so si ekološki zelenjavni vrt na kmetiji, ter se seznanjali s tradicionalno slovensko arhitekturo in postopki obnove kozolca Topleja. Priloga: fotografije

3. Delo z osnovnimi šolami

3.1. delavnica za učitelje:

Kljub temu, da smo učitelje vabili nekajkrat, je bil odziv nezadosten za izvedbo delavnice (odzvala sta se dva učitelja, vendar v različnih pozivih, zato smo jima samo posredovali Priporočnik in priročnik za okoljske glasnike). Delavnice smo tako izvajali za učence, pri tem pa so se udeleževali tudi učitelji, tako da smo ob izvedbi delavnic prikazali način uporabe metod in vsebin posredno. Kot je pojasnjeno v razdelku 'Spremembe in odstopanja od načrtov' smo zaradi neuspeha delavnic za učitelje dali večji poudarek na materiale, ter izdali Priročnik, ki ga lahko učitelji in drugi multiplikatorji uporabljajo za delo z učenci. (priloga: vabilo).

3.2. delavnice za učence OŠ

- 2 izvedeni delavnici na OŠ Vodmat, vsaka po 20 udeležencev, 19. marec 2010, 5. marec 2010
Na delavnicah za učence 8. in 9. razreda (dva razreda) smo predstavili problematiko podnebnih sprememb. Pogovarjali smo se o razumevanju teme. Preko dialoga smo ugotavljali kaj učenci vejo in dopolnjevali pomanjkljivo znanje. Izvedli smo delavnico pajkova mreža, kjer smo ugotavljali koliko sami vplivamo na okoljsko problematiko in kaj vpliva na naše ravnanje, ki vpliva na okolje in podnebne spremembe. V skupinah smo narisali potovanje predmeta »od zibelke do groba« in ugotavljali kakšne posledice puščajo faze potovanja na okolje in se dotaknili vpliva na družbo. Razpravljali smo o tem, kaj lahko sami naredimo za okolju bolj prijazno vedenje in za blaženje podnebnih sprememb. Pogledali smo si tudi filmček »Zgodba o stvareh«. Priprava in izvedba Živa Gobbo, s pomočjo Urške Benčina. Priloga: izdelki učencev

- 2 izvedeni delavnici na OŠ Vide Pregarc (odgovorna oseba ga. Karmen Kete), 13. november 2010, udeleženi 23 učencev in dve učiteljici. Izvajalki: Živa Gobbo, Lidija Živčič. Program delavnice:

9.00 - 9.40 Uvod v podnebne spremembe

9.40 - 10.30 Spreminjaj navade, ne pa podnebja

10.30 - 10.45 odmor

10.45 - 11.15 Potrošnja: od zibelke do groba

11.15 - 11.45 Filmček »the story of stuff« in pogovor

11.45 - 12.00 Pajkova mreža

4. Delo s srednjimi šolami

4.1. delavnica za učitelje:

Podoben problem kot pri osnovnošolskih učiteljih smo doživeli pri srednješolskih učiteljih. Kljub temu, da smo učitelje vabili nekajkrat, je bil odziv nezadosten za izvedbo delavnice (priloga: vabilo). Samo učitelji, ki so bili prisotni na delavnicah za dijake so bili deležni posrednega usposabljanja.

4.2. delavnica za dijake

- 22. april 2010, 1 delavnica za dijake BIC v Okoljskem centru v Ljubljani, 12 dijakov. Delavnico smo izvedli v okviru festivala prostovoljstva. Za delavnico smo se osebno dogovorili s predstavnikom učiteljev (ga. Cilka Krečič). Vodili sta jo Saša Starec in Maja Uranič. Izvedli smo različne aktivnosti, na podlagi delavnic za prostovoljce, kot je analiza poti predmeta »od zibelke do groba« in igra vlog v okoljskem konfliktu. Priloga: fotografije

- 23. september 2010, 2 delavnici za skupaj 88 dijakov (3 razredi, prvi letniki) na BIC (Biotehniški izobraževalni center – učiteljica ga. Mirjam Gorenc), Ljubljana. Izvedene so bile delavnice na temo javnega potniškega prometa (Urška Benčina) ter delavnice na temo potrošnje in analize poti predmeta ter vpliva posameznika na okoljsko situacijo (Živa Gobbo). Prikazanih je bilo tudi nekaj filmčkov. Priloga: izdelani plakati.

- med drugim smo izvedli tudi delavnico za 60 študentov, ki so se udeležili Simulacije pogajanj Združenih narodov (SiMUN) na fakulteti za družbene vede v Ljubljani, 14. septembra 2010, ter kot gostje sodelovali na njihovi okrogli mizi, 15. septembra 2010. Udeležila se je Živa Gobbo. Aktivnosti nista bili predvideni, vendar se nam je udeležba zdela smotrna zaradi multiplikatorskega učinka.

5. Delo z mediji

- Dogodek za medije: Kolesarjenje po Ljubljani smo organizirali v sodelovanju z Ameriško ambasado in Ekologi brez meja: <http://focus.si/index.php?node=27&id=924&s=arhiv>, priloga: fotografije

- sporočilo za javnost ob javnem dogodku: sporočilo za javnost, posredovano vsaj 20 medijem, clipping:

http://www.siol.net/data/fotogalerije/slovenija/2010/09/kolesari_in_recikliraj.aspx

<http://dnevnik.si/novice/slovenija/1042386912>

<http://24ur.com/novice/slovenija/naj-si-jekleni-konjicki-oddahnejo.html>

<http://www.sta.si/vest.php?s=f&id=1552152>

<http://www.mzz.gov.si/nc/si/splosno/cns/novica/article/6/27379/7f55449ce9/>

http://www.slowwwenia.com/novica/v_ljubljani_o_kolesarjenju_in_recikliranju.3715869.html

<http://www.erevija.com/novica/2504841/V-Ljubljani-o-kolesarjenju-in-recikliranju>

http://novice7.com/story.php?title=V_Ljubljani_o_kolesarjenju_in_recikliranju

http://novodanes.si/story.php?title=V_Ljubljani_o_kolesarjenju_in_recikliranju

<http://tvslo.si/predvajaj/koliko-nas-stane-avto/ava2.81622339/>

<http://www.pozitivke.net/calendar/event.php?eid=20100908133414787>

http://www.dnevnik.si/tiskane_izdaje/dnevnik/1042386912

<http://www.mop.gov.si/si/splosno/cns/novica/article/1994/7640/31e221a440/>

Učinki

Učinek projekta je skupina ozaveščenih posameznikov, ki imajo potencial širiti zavedanje o globalnih okoljskih problemih in lokalnih rešitvah. Ozaveščeni posamezniki lahko s svojimi dejanji ter pridobljenimi znanji sodelujejo pri ohranjanju in izboljšanju lokalnega bivalnega okolja ter s tem pripomorejo h globalnem boju proti podnebnim spremembam.

Hkrati so posamezniki seznanjeni s koristmi prostovoljnega dela ter so sposobni sami izpeljati projekte s področja okoljevarstva oziroma aktivnosti/igre z različnimi ciljnimi skupinami na temo okoljevarstva. Posamezniki, ki so bili vključeni v program so dejansko tudi izvedli številne delavnice z različnimi skupinami ljudi in aktivnosti nadaljujejo tudi po poteku projekta, Dijaki in učenci, ki smo jim predstavili različne načine razmišljanja o svojem vplivu na okolje in s katerimi smo skupaj odkrivali

Na ta način smo dosegli:

- da so različne skupine mladostnikov preko različnih kanalov osveščeni in opolnomočeni za izvajanje aktivnosti na področju okoljevarstva

- Delavnice, aktivnosti, ki smo jih izvajali so na voljo tudi za v prihodnje (materiali in izkušnje)

- preizkusili smo načine večjega vključevanja prostovoljcev kot voditeljev v mednarodne taborne. To se je izkazalo kot uspešno, saj so prostovoljci sodelovali na več taborih, kot smo sicer predvidevali.

- boljša ozaveščenost in opolnomočenost mladih vodi do boljšega vedenja do okolja, ter prispeva k postavljanju okolju prijaznih vedenjskih vzorcev v ospredje trendov. Mladi so namreč odkrivali probleme in se spoznavali z alternativnimi vzorci obnašanja. To je potekalo v veliki meri preko dela v skupinah, kar je bilo učinkovito zaradi razprave, ki se je razvila med vrstniki.

- mladi poleg na lastne mreže vplivajo tudi na starše, kar so tudi sami ugotovili preko aktivnosti na delavnicah.

- Vključene NVO so na ta način pobližje spoznale želje, izkušnje in potrebe mladih in učiteljev na tem področju, kar vodi v izboljšanje programov za mlade in posledično v blaženje podnebnih sprememb na lokalni ravni. Učitelji, ki so sodelovali pri delavnicah za učence in dijake so spoznavali in komentirali metode, ki smo jih uporabljali za prenos skrbi za okolje na dijake in učence osnovnih šol.

Instrumenti za spremljanje izvajanja

Izvajanje projekta smo spremljali skozi naslednja orodja:

- projektni načrt in projektni koledar: izvajanje smo sproti primerjali s projektnim načrtom in časovnicami, ki smo si jih postavili ob začetku projekta. Na ta način smo sproti izvajali evalvacije ter skušali ukrepati ob odstopanjih od začetno zastavljenega načrta. Nekaterih stvari nismo uspeli izvesti, kot je bilo na začetku zamišljeno, smo pa te aktivnosti nadomestili z drugimi, ki dopolnjujejo projekt. Sproti smo načrtovali tudi načine kako izboljšati nedosežene aktivnosti. Pri nekaterih nam je to uspelo, pri nekaterih (delavnice za učitelje) pa ne. Smo pa zato pripravili gradiva, ki jih učitelji lahko dobijo na izraženo željo, ter smo jih tudi delili učiteljem, s katerimi smo bili v stiku.
- Mesečni briefing: Ožji sodelavci se nismo srečevali na mesečni ravni, temveč po potrebi. Srečali smo se pred delavnicami in pred ključnimi aktivnostmi projekta ter po izvedbi nekaterih aktivnostih. Tako smo lahko ocenili potek in metode, ki smo jih uporabljali.
- Evalvacija: po vsakem dogodku smo se z udeleženci pogovorili o izvedbi ter zadovoljstvu uporabnikov. Reakcije in ocene so bile pozitivne.

Trajnostnost projekta

Projekt je bil že v osnovi zastavljen trajnostno, saj smo ciljali na skupine z največjim potencialom za spremembe, hkrati pa je projekt slonel na opolnomočenju skupin, ki bodo vodile v prihodnosti in lahko tudi izvajale samostojne dejavnosti na področju podnebnih sprememb. Dejanski učinki na podnebje in spremembe vedenjskih vzorcev mladih, morebitne spremembe ali vplivi na trende, bodo morda vidni šele po zaključku projekta. Sam cilj je naravnan trajnostno. Spremenjeno okoljsko vedenje učencev ter pridobljene veščine imajo v družbi pozitivne vplive ter učinek snežne kepe, tako v današnji Ljubljani med mladimi kot tudi posredno vplivajo na vse generacije preko medgeneracijskih povezav (družine ipd).

Spremembe in odstopanja od načrtov

S pridobivanjem učiteljev k delavnicam, ki so bile namenjene njim, smo imeli težave. Kljub temu, da smo pošiljali vabilo in ponudbo za delavnice večkrat v letu 2010. Eden izmed razlogov je verjetno dejstvo, da za udeležbo na delavnicah niso pridobili točk za napredovanje. Ob ugotovitvi, da nam ta del projekta najverjetneje ne bo uspelo izvesti, kot načrtovano, smo dali večji poudarek na materiale, ter izdali Priročnik za okoljske glasnike, ki jih lahko učitelji uporabljajo tako v osnovnih, kot tudi srednjih šolah za delo z dijaki in učenci. Sodelovali smo na več prostovoljnih taborih, kot smo načrtovali. Izdelali smo materiale, igre, ki so primerne za izvajanje z učenci in dijaki ter ostalimi ciljnim skupinami, kot je igra Spomin ter interaktivni kviz.